

Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

26-27 Ekim 2017, İstanbul

<http://www.ulk.ist/>

Havayolu İşletmeleri Pozisyon Okulu'nun Neresinde?

Öz

Ender Gerede

Doç. Dr.
Anadolu Üniversitesi
egerede@anadolu.edu.tr

Porter, 1960 ve 1970'li yılların ortasına kadar egemen olan stratejik planlama paradigmasını tersine çevirmiştir. Porter, strateji düşüncesinin odağına planlama yerine rekabeti, stratejik planlama yerine ise rekabet stratejisini koymuştur. Porter stratejik yönetimi, işletmelerin uzun vadede ve sürdürülebilir bir şekilde sektör ortalamalarının üstünde bir kar elde etmelerini sağlayacak rekabet üstünlüğü olarak görmektedir. Stratejilerin rekabetçi üstünlük elde etmek için oluşturulması gerektiğini ileri sürmekte, bu nedenle rekabet stratejilerinin doğru seçimine büyük önem vermektedir. Pozisyon Okulu'nu neredeyse kendi başına kuran Porter rekabet kavramını da genişletilmiştir; mevcut rakiplerden, ikame sektör ya da ikame ürün üreticilerinden ve sektöre girebilecek yeni yatırımcılardan gelen potansiyel rekabet. Pozisyon Okulunun önermesi pazar fırsatlarına dayalı olan ilişkisiz büyümenin daha karlı olduğudur. Pozisyon Okulu stratejik üstünlüğün kaynağını çevredeki 5 güce karşı üstünlüğü sağlayacak eşsiz bir pozisyona sahip olmak olarak görmektedir. Stratejik üstünlüğün uzun vadede sürdürülebilir olmasının kaynağı ise işletmelerin pazara girişi dolayısıyla rekabeti engelleyici bariyerler oluşturmak olarak görmektedir. Bu çalışmanın temel amacı havayolu işletmelerinin uyguladıkları stratejilerin Pozisyon Okulu tarafından tanımlanan jenerik stratejilerde gerçekten karşılık bulup bulmadığını ve karşılık bulanların havayolu işletmelerinin yönetsel uygulamalarına nasıl yansıdığını ortaya koymaktır. Diğer yandan havayolu işletmelerinin uzun vadede sürdürülebilir rekabetçi üstünlük elde edebilmek kapsamında pazara giriş engeli yaratmak amacıyla ne tür yönetsel uygulamalara başvurdukları tespit edilecek ve bunlar neden sonuç ilişkisi içerisinde açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler:

Pozisyon Okulu; Havayolu İşletmeleri; Pazara Giriş Engelleri